

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (féltven) és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések felvételnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Parties könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dobánytörszédjében, valamint hirdetések s nyilváltéri közlemények egy fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr. (Féltven 5 kr.)

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
Sófő- s esende- utca sarkán, Hofeneder-féle házban
bárok minden a lap szemléi részét illető közlemény, az elbírások és hirdetések is küldendők
Bérmennetlen lapoknakem gondolatnak s. kizárások nem adótnak vissza.

Szerkesztői értekezlet:
d. e. 11 óratól 12-ig és
d. u. 3-tól 5 óráig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.	
boldogul. évfolyam. évére	8 frt.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „
vagyis évi részletként	
Egész évre	3 frt.—kr.
Fél évre	4 „ 50 kr.
Negyed évre	2 „ 25 kr.
Néptanítókán helyben:	
Egész évre	6 frt.—kr.
Fél évre	3 „
Negyed évre	1 „ 50 „
Néptanítókán vidéken:	
Egész évre	7 frt.—kr.
Fél évre	3 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 75 „

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS a „ZOMBOR és VIDÉKE” III. évfolyamának, IV-ik évfolyamára.

A „Zombor és Vidéke” még csak egy negyedév óta képviseli a Bács-Bodrogi vármegye egyesült ellenzéki politikai érdekeit. Ez érdekek — szigorúan ellenőrizni a megyei adminisztratio sáfárodásait, a közgyűlésen észlelt mameluki közönyt ostromozva, az ellenzék lobráálhatását, szervezkedését előmozdítani, s annakutána feladatában lehetőleg híven kísérni, végre meggyőzni a megye önzetesen gondolkodó túli polgárait arról, hogy a jelenlegi kormányának bár egekig dicsőrt dítvőssége a kárházba sodor bennünket, vagy egyszerűben szölvá, — a nemzetet előreláthatatlan helyzetbe fogja sodorni, megfogja fosztani önállóságát, sőt — mint a nagyváradi beszédből világosan megerthettük — alkotmányának legsarkalatosabb jogaitól is.

Az egy negyedévi politikai létél vajmi kevés alkalmat nyújtott nekünk kitűzött célunk érdekében s o k a t tehetni, s egyáltalán nem dicsékedhetünk azzal, hogy valami érdemeket is szerettünk. De feladatunk teljesítésében szilárdan állottunk, s állunk jelelen is, és benső lelkeséssel, kitartással esőgünk a kitűzött cél eszméjén, mely — hogy megvalósuland — szent hitünk s reményünk.

E küzdelem ránk nézve a kötelesség-teljesítés edes tudatával jár, s

a mennyiben elvtársaink ebben támogatni fognak — bizonyára nem is lesz okunk eleséggedni.

Az október hó 1-ével beálló új negyedben is kérjük tehát a hazafias támogatást, hogy terhes anyagi feladatainkat is képesek legyünk teljesíteni.

Egyszermind tisztelttel kérjük hátvalókra előzetesünket, hogy hátvalókaikat ezuttal beküldeni sziveskedjenek.

Zombor, 1884. szeptember hóban.

**A „Zombor és Vidéke”
szerkesztője a kiadóhivatal.**

Hangok a megyéből

— Nyilt levél Szemző István urhoz. —

(Vége)

Téves lévén a magyar conservativék kiindulási pontja a közgyői alappal szemben, így tévesnek kell lenni azon következtetésnek is, mely abból levonatik, már azért is, mert önmaga beismeri, hogy Magyarország előbbi századokban megörizte önállóságát és függetlenségét és ez a közgyői ellenzék alapja, mely hazánk függetlenségét szüretelését jogilag soha el nem ismerte így új alapot teremteni sem tartotta szükségesnek. Hosszú volna ezen kérdés elemzésébe becsátokzni, mely hírlapi cikkek tárgya nem lehet. Egyes pontjaira azonban majd későbbi cikkeimben térök vissza. Most a pártok rövid ismertetése lévén

feladatomban ezélya: szükségesnek tartom csakis azon pontokat jelzeni, melyekből eléggé kitűnik, minő alapja van a szabadelvű párt ragalmának a közgyői alappon álló ellenzék ellen. Sokan talán tág alapnak tartják, vagy legalább is tagértelmek azon axiómát: **az állami főhatalom joga a társadalmi érdekek felett.** Igaz ennek magyarázata, sok szabad tért hagy fenn az individualis érdekek korlátozására, vagy talán rosszul fejeztem ki magamat, az individualis szabadság megszorítása az állam érdekei felett.

De elvégre hazánk congrumerált helyzete más alkotmányos államoktól annyiban különbözik, hogy míg azoknál a társadalmi érdekek csakis egy pontra irányozták t. i. az állam hatalom beavatkozásának korlátozására a társadalmi szabadság magány ügyeibe, addig minálunk a társadalmi érdekek különféleségénél fogva, mindig első és főcél, meg határozása azon pontnak, melyen túl a társadalmi, vagy ha úgy fogjuk tel az individualis szabadságnak terjeszkedni nem lehet, vagy nem szabad. Mert azon ponton való túllépés már a magyar állam eszme szentségét támadja meg.

Ezen megdöhetetlen igazság belegthetett szemé előtt a conservativ program alkotójának és azt hiszem, ezen alap épen ellenkezője azon vádnak, mely a socialistikus veleitásokat szerető a

mérsékelt ellenzékre tukmálvi. Nem is ettől borsódzik a szabadelvű párt háta, hanem még árnyékától is fél azon alapnak, melyet a mérsékelt ellenzék a parlament megalkotására irányadóul tűzött ki. Mindig a Magyar állam eszmét tartva szem előtt a választási jog gyakorlatnak csakis azon egy korlátot állítja fel, hogy a választási joggal az ruházandó fel: „ki az állam nyelvért érti, e nyelven írni olvasni tud, és az állam irányában kötelezettséget teljesít;” „a szavazás módján a titkos szavazás lenne meghatározandó, foleg azon indoknál fogva, mert egyedül a titkos szavazás nyújt biztos ellenszert, a hivatalos és nem hivatalos peressió és lélekvasárlás ezérfele mesterkedésit ellen.” Gondolja-e a minsterelnök ur, hogy az általa be-szélített méltóságos gróf, hogy ezen választási alapon is dicsékedhetné-e azon többséggel, melylyel ma rendelkezik? Vagy hiszi, hogy reactionális vágyai ezen alap mellett is megállanak? Jó lett volna ezen programot előlvasni és azután beszélni Dicső-Szent-Mártonban.

Kedves barátom! A mai társadalmi rend fokövetelménye a közoktatásnak az állam érdekeivel összhangzásba hozatala és ezen alapon való terjesztése. Számítalának a vádak, melyek e téren a kormányt terhelik, a felekezetek beavatkozásának a közoktatásba

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Egy hagyaték.

irta: Tromfi.

A bízéknek kimagasló várfalak romjai a fíradásig kezekkel alkotott maszatlan — néma ajálommal haviakj ormat a búcsúzó nap sugarától megcsokolni, kejel érezvén langyos melegét a valaha oly búzke homlokra. — Fíjaljuk az idő bizonytalan rövidsége, mely figyelmeztetvén őket az övén-szetre, azon öntudatod ébreszt bennök, hogy a több száz éveken át érzett eme kéjt — etet csak pár napig élvezne meg — magukat a biztos halál kézeben tulják. — Az azt körül kigyúzó musztanza könyveivel eszkölvé öleli s mint gazdájához hú eb, a romok lábát nyalja, mintegy hűségről biztosítandó őt. — Eladulatólan esendes morájban szinte hallani véled a hűségnek ama biztosítást, hogy: bármily messzire is hajtra át a saját énjét képezo modor szeszélye, — de elhagyott ő nem fogja soha.

E várom valaha Tomory vezér bírtak képezo, ma pedig már — az enyészett tulajdonja.

Ide vezetlek t. olvasóm, — ide, hogy e esendes magányban átadva magad érzel méindök, almerengve halgalsz a romokban szaladva turkálólk galambok szerelmét, — eladulatólan gondolj szegény hazánk szenvedésre, miknek e romok mind megannyi bizonyítékai. — És midőn lelké szemeid e romok titokfede viszontagságainak szemlélésében kifárad, — nyisd fel, — oh nyisd

fel félelked, és lásd magad körül az enyészetszűlte mulandóságot.

Ide vezetve téged nyájas olvasó — láttad, a mint egy fiatal emve kedvesét ép most megölelte könnyűit sok csólja le és ép e perczen ismételt esküjével biztosítja őt forró szerelméről.

— Enyém leszed, ha balsorsom az alvilág minden örögét is küldi ellenem, — enyém — ha nándom — mert ha atyaid itt e kövek szilárdaságával bírna is — megindítja őt könyörgésem, megindítja őt esküm, hogy neked csak tiszta boldogságot adok, — meg őt onzenen szerelmem. És ha mindez nem segítne, akkor — akkor — mondj le a világról, mondj le a szülőről, ki nekéd éltet adott, — búcsúzz el e helytől, búcsúzz el szülőfölded ama darabkájától is mely még boldosbóden hordott, és jöjj velem, jöjj ha kell a világ végéig — és lassú boldogságot éltém árán bár — meghozni tudom.

A léány átszellemtlen hallgatva kedvesét, annak mellére hajtá gondolat fíradt fejét, és — de miez? — gondolkodt — mintegy vállamfásra megrendül, — megrázkodik, mintha csak a halál hídelje lehelleto sivárntát a romokot — és míg a léány félénken bírtul kedveséhez — addig az szomorú gondolatoktól egyotortetve indulásra készíti őt. — Kuvik! Kuvik! — hallszik rémes szava a halál madarának!

K. és B. falvakat egymástól csak mintegy 2 órányi kocsiút választja el, — egyik egy majdnem szabályos keresztet képező tisztán nemességlakta utczával kellemes nyomást tesz a szemlőre, míg a másik: hadjáratokban megzúlltalan örül a tétnek — élvezvén a béke idők áldását. Az út majd

a musztanza partján, majd pedig az országút szelte kies erődségen vezet keresztül, — hol a csikorgó tél dacára kipírult lazás arccal találkoznak ismét a romok látogatójának, ki szánjában ülve szinte repülni látszik a vágatoló lonak útján.

Probáljuk meg nyomában haladni, és látni fogjuk, midőn B. szélső házaikhoz érve gyakorított szemekkel szemlével azokat, a hizak egyike előtt hírtelen megáll. — Magyar házat keresett, mert tudta, hogy ott szivesen látják.

Mig ismerősünk itt időzik, mi körülnézve a faluban — észleljük, midőn keves vártatva egy ügyes termeter szépnék látszó javabéli legény — a földmivelők által szokott nagy csizma dacára eléggé könnyed léptekkel siet egy ház felé, melynek kapujában — előbb óvatosan körülnézünk — elvünk a pühatolós lévén ezelnük, megtudjuk azt is, hogy emberünk a házban vele szerencsésen találkozó léánnyak egy sűrűs levelet kézbesítve ismét elsiat hirt adni megbízójának, — mely után nyomban látjuk a léányt kilépve a házból a falu vége felé sietni, kiben ha a romoknál sikerült őt jól szemügyre vennünk — úgy az arczát eltakaráró kendő dacára két bolygó tüzendő kivilágoló bogár fekete szeméiről mindén bizonyal felismerjük azt, ki romokbeli ismerősünk a falu szélén oly epedve vár, hogy találkozásukkor dobogó szívére szorított két kezét ölelésre kinyitni sem meri, nehogy epedő szíve feket veszve — — megrepedjen.

Két percz után már c-ak elertünk láttuk a síró nőt, ki szorosan szerelmehez simulva meghatottan int búcsút a szülőföldnek.

Szerelmeseink a viszontagság teljes út fíradalmait megnyednar ma a férfi szőlőnek házában pihenték ki, hol szigoriban bár — de jó szível fogadtatva aig pár nap lefolyásával már az óltár előtt vérdeltek, elmondva egymásnak örök hűségük esküjét.

A fiatal pár boldogságot leirni, minek kísérelvén? — csak meggyezzem meg boldogságuk fokozta azon körülményt, hogy a léány eddig györvörtelen atyja végre is megtörve makacságát — mint ő levelebe mondá — könnyes szemekkel adá áldását a boldogokra.

Oh szent természet, ki az emberiségnek oly forrást adál, melyből az enyészeltetés, — a szerelme sir drága gyönyököket nem tudat-e, hogy szentenyedben egykor törtélmens állatok útven tanvát, onnan — krokodil könnyeket sirnak?!

Egy éj mult el, midőn, gondatlanul, boldogan, mely után a röviden szerelme színeket ismét találkoznak, szerelmük zálogát látjuk már a fiatal anyu karján, midőn egy szobából álló szerény hajlékukban nevetéző jökevel költi el szerény ostobájköket fűszerezve a férj ama dalával, hogy: Lam a hold is változandó — Neha holdik, néha fogy — Ejj, haj! feleségem

Majd megéllünk valahogy.
De hogy is ne lennének ők teljesben boldogok midőn a megye kormányójának kegyességéből a fény épen B. be levén ki-nevezve állását aig pár nappal előbb foglalta el, és most itt a jó szülők közelében — azon jó apa mellett élhetnek, ki áldását könyvek kísérelvén küldte a boldogoknak a.

még ma is oly szabad tér van engedve, hogy az állam befolyása a felügyeleti rendszer által még nem felel meg azon követelményeknek, melyek az államot különösen hazánkban, már azért is megilletik, mert több felekezettek, a magyar állam eszmé megszüldetésén még ma sem barátai. A mi álláspontunk ezen a téren ismeretes. Mi szolidaritást követelünk az államtól, a közköztetés-önötöttségére. A magyar állameszmé-levén a kiindulási pont. Ti eddig e téren igen szűk körben mozogtatok, ép azért nyílt tág tere a kormányzat titeket klerikalizmusnak keresztelni. Nagyon örülök, hogy e kérdésben állást foglaltok főleg azon kifejezéssel — bármily fontossgot tulajdonítsunk is az egyes felekezetteknek, ezek jogainak autonómikus szervezettének az állam érdeket ezek felé kell helyezniük és ha ezek között ellentétek merülnek fel, az állam nem lehet az, melynek rovására a felekezetek érzékenykedése kíméltessek.*

Még pronosziorozottabban azonban e kérdés felett való zárszavatok, melynek alaposságát és helyességét úgy hiszem ki sem vonhatja kétségbe: „Nem akarjuk kétségbe vonni, hogy a kath. klerusnak, de egyszersmind a protestantizmusnak is a hazafiság és a hazafias érület terjesztése körül halhatatlan érdemei vannak, bizony állítjuk azonban, hogy halhatatlan lesz a kath. klerus és protestantizmus érdeme, ha a haza érdekeit a felekezeti érdekek felé helyezik és annak jóléteért nem vallási, hanem csupán iskola ügyi autonóm jogok egy részéről lemondanak és ez által módot nyújtanak a magyar állam épületének megszüldetéséhez, azon épület megszüldetéséhez, melyet ma a panslavizmus vihara elpusztítással fenyeget.* Hiszi most is a méltóságos gróf, hogy ily eszmék a reactió szemlénépei?

Még két, általuk elfoglalt álláspontot tartok szükségesnek jelezni, mely a közjogi ellenzék állásával nagyon azonos. És melyek egyikét már akkor emlegettem föl, midőn először idétt nyílt

levelemben a közös vám terület eszméjét fejtegettem.

Ez akkor azt írtam, hogy az ipartörvény tárgyalása alkalmával általuk beadott javaslat, a közös-vámterületen olyan részt ütött, melynek betapasztására, nincsen kellő anyagok készletben.

Ezen pontot levelemből kihagyatott és ma általános programtokban felfőve azt írjátok: „az 1867-ik évi 12 és 16-ik törv. a vámközösséget nem követelik, nem politikai, nem is közjogi, hanem tisztán nemzetgazdasági kérdés ez. Fenntartandó-e a vámközösség, ha államgazdasági iparos és kereskedelmi érdekeink a vámközösség mellett a magok epségükben megörizhetők, azonban ha csak egy szemerny is kellene ezekből a közösség javára felföldzeni akkor feltétlenül kimonadandó a különvámterület. Mert sem a vámközösség, sem a külön vámterület, nem lehet czél, hanem akár az egyik, akár a másik csupán eszköze a közjölét emelésének. Az állam és polgári gazdagodásnak.*

Ítéj meg bárki is lehet-e a magyar ipart fejlesztési a közös vámterület és zömje mellett, lehet-e a nyers termelő magyar államnak gazdagodni az ausztriai kifjelett ipar állam mellett?

Ugy hiszem ehhez ti is legközelebb hozzá fogtok szólni. A második kérdés a hadügy. Ezen tételeket nagyfontosságúnak fogva egész terjedelmükben elemezhetem, de a nagy terjedelmű elemzéseknem mai cikkemben helye nem lévén azt későbbre tartom fenn, csak pártotok e kérdésben álláspontját akarom röviden jelezni: általános programtokban a közös hadseregről a következő tételt vettetek fel 72 lap 3-ik bekezdés: „A hadsereg ma közös és egységes, épen azért se országa se hazája, a törvény szerint a hadsereg közös, de nem egységes, hanem két részből áll ti. az osztrák és magyar hadseregből, a közös nem ekként hajtavan végre a közös hadseregek nem állami, sem nemzeti jellege nincsen, ily hadsereg a törvény ellenére tartatik fenn ily hadseregben a magyar idegen, ily hadsereg

nem lehet a szabad magyar parlamentáris állam megbízható támasza, nem lehet a szabad magyarhoz méltó hadsereg. Ha a hadsereg a törvény szerint közös is, de nem egységes, mert törvényünk levezetesen az 1867. 12 törv. a magyar hadseregről nyilvánosan intézkedik, a magyar hadsereg vezényelti és közigazgatási nyelve más, mint magyar, nem lehet, magyar államhoz csak magyar hadsereg lehet méltó.*

Ezek fő alapjai azon programnak, melyet a közjogi alapon álló ellenzék elfogadott, 70 szavattal rendelkezik a parlamentben, a párton kívüliek hozzá nem számítással, melyek között azonban Horváth Boldizsár és Bittó István is helyet foglal és így alig tehető fel, hogy ezen parthoz ne csatlakozzanak, azért a pártonkívüliek álláspontjához szólni felesleges.

Az antisemita part a magyar parlament botányköve, prubunk kell, hogy van, de kiérni előle nem lehet. A kormány teremtette; kellett eszköz visszatartani a zsidókat valamely ellenzék parthoz való csatlakozásról, mert jól tudta, hogy azok ha mennek, tömegesen mennek, meg feleznék de nincsen ereje; majd fogja fékezni a magyar nemzet józan esze és szabadságszeretete. A választásra kidobtak 200000 forint, — nagyon kidobott pénz volt.

A mely kormány sakkuzása ilyen eszközt használ, nem érdemi a támogatást, melyel a zsidóság megtisztelt. Habeant fata. A rente conversióból nincs haszon a valuta helyre állítását, a valyi alapriál elszalasztottak, mikor jó ismét 1883. nem tudom? Tisza Kálmán gschefelt, de úgy tesz, mint a kanacsai mézárós, nem oda üt, a hova czelez, Ez is kortes fogás.

Kedves barátom! Magaról, a közjogi ellenzék iri kellene szólnom. De mit!! Álláspontunk praecisiorozott, az ellenzék szórt forradalmi aspiratiokat visszautasítani felesleges, mi nem festjük az ördögöt a falra, mert nem hiszünk benne. Szeretjük hazánkat, alkotmányos királyunkat, mi magyarorszag

királyának trónját, fejedelmj koronáját ösünk fénye és dicsőségig akarjuk emelni, de alkotmányos szabadságunk megvédéséért életünk minden perczben felföldözni készek vagyunk. Mi Magyarországot, mint monarchicus államot akarjuk magygyá és minden más befolyástól függetlené tenni, ez programunk általánosságban, Tisza Kálmánnak is az volt zászlója, mi van a mostanira írva az ő keble belseje titka, mi nem bízunk benne. Látni az olasz köztársasági párt vezére, mily szépen kormányozza a monarchicus Olaszországot. De ma is a szabadság a fő momentum. Tenny-e ezt. Hogy fogja-e tenni az egykori harozati párt vezére, nagyon kétfelm

Isten veled, üdvözöl barátod

Latinovits Vince

Egy pár szó a magyar szabadságharc szobor felállításának érdekében.

Ma holnap ezer éve lesz annak, hogy ösünk a Kárpátok béceiről letektive megpillantották és tejjel mézrel folyó országnak földjét. Ezer éve lesz annak, hogy a vérről szerzett haza földjén vér szerződést kötöttek, hogy azt mind haláljé védelmi és megtartani fogják. Ezer év! mily röviden hangzó két szó ez, s mily végtelen időköz: mennyi vesztély, mennyi megpróbáltatás érte azóta e sokat lanygott hazát: — majd belviszályok forogásoktól szét értek, majd vad emberi erőszak szüldözött keresztült rajta tüzrel vassal pusztítvan azt: később évtizedeken keresztült szolgált vödbástyáján Európának, s részint ezen védelemben kiemelve, részint önhibája folytán, több mint másfél századon keresztült nyögött egy jogtalanság röt iga alatt. Egymást értek a csapások s csak nagy isteni kegyelemnek tulajdoníthatjuk azt, hogy még most is lehetünk.

Jogainkban esorbítottunk meg egy idegen hatalom által, hiszkeségünkben söröttünk meg ugyanekkor, de mindez még törtévelt volt: midőn azonban oly sokajék feltéve özzött kínosinkra, szabadságunkra törtek felébrelt a nemzeti önéret és erős visszahatást szült a zsmarkok ellen. Fegyverre került a sor. Ezeket e zereket estek el a szent ügyért. Ifjú öreg, ha száz ölete lett volna is szivesen adta volna oda, mert azt tartotta, hogy inkább haljon meg százszor szabad földön, mint elfen ördökre rablóknak esörgetve.

Egy száza százán és százán sorakoztak a zászló alá, egy felhívásra otthagya a boldog völegény mennyaszórvát. S mi volt eszó, e felhívás? talán a cifra ruha tetszett

Szegény boldogok ti, kik az emberiség get csak ensvietek jószágával ismertek, még a jóslatnak sem hínedtek el, hogy boldogságot csak szappan buhorék helye ma gessábrba csapva lehetnek legszivesebb pom pájjában lesz egyzerre semmivé. Amitsókat hát magotokat, — csak amitsókat! mert csak addig lehetnek boldogok istán, míg az emberiség gyarlóságát — a gyarló emberek gonosságát ensvietek tisztasága takarja el — a hit!

Szomorúan kellett tapasztalniok ismerőseinket, hogy mindaz, a mit ók jójak oly szép, állandónak hittek, nem akarta, egy — az emberiség gyarlóságára épített legvár volt, melynek rombadótt falai a szőlők tránt táplált szerepet és tisztelet utolsó szikráját is maguk alá temették.

Mit mondanék el, hogy az apka a fiataloknak igért és általuk az apának felhatalmazása folytán megrendelt bútorokat azok megérkezésekor kínáltani nem akarta, — mért mondanék el, hogy a sok buza-vona után, az úy végre is perre kerülvén — az, az apának macakosságából kifolyó hámja eszkije folytán — a hatalok vesztéséig végződött, mért mondanék el mindazt, mi a nő végre is elvítte a — sírba? — Nem, nem, nagyon fájna a visszamelegkezés, ha e keserű napok ecsetelését megkísérlelném. — Utolsó tekintetében megkönyözött rövid boldogságot, öt pedig megírta mindenki, — mindenki mondom, — csak apja nem, ki akkor sem gyermekére hanem — a temetési költséghez úgyis felszámításánál elkövetendő csalásra gondolt. Nem ért rá sírni nagyapjára, sem ki meg szokott gyakorlottsággal csukta le a halot szemét,

— és midőn — oh de kimonadjam e? — midőn epvedre kéro szemem a halot ismét felnyitva — lázító nyugalmal szorította le azt a nagyapjára újra. — — — Kivik!

Tűz! Tűz! Tűz van! hangzik a rémes kiáltás a tél szetszelegel borított éjben. — A mindent elnyelő láng izonyosság, az nyíltó szél, a patogva széthulló égő üszkök, szomszédok szaladva — oly lenhatalmú borzadt látványt nyújtnak, melynek lerajzolásába hösökötölni nem merék.

A jó barátok részvételjes feljegyzéséből tudjuk meg, hogy a szerencsétlenség eljött — ismét öt ismét régi ismerősünk, ki csak egy hettal előbb temette el nyéjét. — Nemsokára látjuk is őt, ki miután árva gyermekét már megmenté — magát egy éjjeli takaróval fedve, meztelen lassú léptekkel egy atellenben levő szomszédjához betér, hol egy székre rogyva égre emelt szemekkel kéri Istent elégelné meg szenvedéseit.

Végre lecsendesül a tűzi láma és csak itt-ott képeze csoportokat az emberek — a tüzestér részleteit beszélők. Ekkor látjuk ismét emberünket, a midőn önközelmet elaruló lassú léptekkel mindjában közeleg azon házhoz, melynek küszöbét átlépni soha sem akarta többé, — írja háza ez, ki mint eszközözt neje gyilkosul tekintett. — Eljött megalazni magát, hogy gyermekének hajlékot küldjön.

És hiszed-e nyájás olvasó, hogy az árva maradt gyermek atyjának ártaftalan könyvet sem írtottak meg? — Ne híd kérdés, ne híd! mert hisz ki ezt csak inni is bírja, az talán csak egy hús tömeg, kinek szíve meg soha sem szertetett.

Fajdalommal szorítja szívére árva hát a kétségbe eséshöz már közel álló apa s elhagyva a meg izzó üszköket, ott hagyva a tüzből megmentelt csekély vagyonát elviszi gyermekét azon jó szülőköz kiknek házában az — először látja a napvilágot. Ellátva kis gyermekét új élet megkönyvvelletlen tér útra, hogy boldogságának romjához érjen.

És most kedves olvasó ne botránykozzál meg ha a meg tudod a legnagyobb háza, ha meg tudod, hogy a megörvült férj házaerkeszősorok aszkóknál egyebet csakugyan nem talált, ha meg tudod tehát, hogy az öreg apa megrebolta unokáját.

Ez tehát azon hagyaték, melynek második felvonását a bíróság fogja eljátszani. Önök pedig igen tisztelt olvasóm, ha kíváncsiak megakarnának gyozodni az általam most elmondottak valóságáról, úgy sziveskedjenek csak a mostozoga partján haladva azon várost fekeresni, hol kérdőzötökös utján egy olyan pósta mestert találnak, ki a legutóbbi időkben a levelek kézbesítését — ján őt ri em bereknek egy kárcajérár — ján őt ri eszköz, addig az eszben szegényebb parasztnak kárcajérár adja.

Ha pedig ezt tenni nem akarnak, úgy elmondottak valóságát legyen szabad írni szavatolniban bizonyítanom, a hi kúrtfórtást igazoló ama kijelölésomel, hogy elbelsősem hös: — kistiamunka öregapja lévén — az a sajtó írtam volt.

Tromf.

A kivándorlás és a dal.

„Messe jártam, mindenütt volt jó dolgom: De a szivem csak azt mondja jól othon!”

Talán lesz még idő, a midőn menesek a felvidék lakói, hanem a fehértemplomi németajki közönség nagy része is, Amerikába való költözés helyett, e néptálat átérve, megmarad azon édes haza kebelén, mely őt srig egy század előtt, tejjel mézrel folyó földön, itt e kellemes Néja völgyében foglalta; egy szerszmid figyelmeztet, hogy azóta sokan, de sokan, kik e hon kebelén láttak először napvilágot; itt szivták az anyai emlőt; itt étek le gyermekkorukat; lettek tettersző férfiak, tisztas agókká; itt kiérték elhunyt szeretteiket az örök beke homába; dacára ez edes és keseri emlékeknek; talán van valami mágnus, mely kivándorlásra bírja e szelid, békés természetű népet; megfelékezdve minderről, istenhözözött mondanak e boldog hazának; bizonytalan jövővel kecsesgetik magokat Amerika vadonjairát.

E mágnus, mely vonzó erő helyett, lökö erővel hat rájuk, mint mondják Magyarországon nehéz a megélhetési mód, hat, het éve, hogy szőlőtermés nincsen, a phyloxera folyton pusztít, az adó folyton emelkedik, a város határa szűk, a szőlő kiperesztés után a gabona termelődés kéves, úgy annyivár, hogy a legjobb módú gazdának, ha van 50 hold szőlő-földje, annyi gabonával bevettve és rendszeresen művelve, (meggyezőzött: a művelhető földnek nagyrésze hegyi talaj, itt ott kavicsos) csakis közelművő v. jobban mondva tenőző gazda lehet.

Mit szóljon az, kinek csak hat vagy tíz holdja van, az is hegyi műnőség?

nekik, avagy a kényelmes élet? bizony sem az egyik, sem a másik, mert egyikben sem bővelkedtek, ha en is az egy sőt két oly variáns hatással: „szabadság”. — S nully drága aron váltottak meg ezt? hányan ontották ezért vörökét? s most kérdem az által, hogy a szent szabadságot ki vezetik, kiknek hasznát, mely szerint? Suvény báró, vagy országbíró, vá, vagy a főrendiház elnöke? fog kinezvevetti. Ezen bír alpossága mellett bizonyít az is, hogy Suvény már régebben Apnyival egy egybeny kerést illetleg meghasonlott, s elhatározta, hogy Apnyival szakítani fog.

testőrség zsanárok s a háztartás, valamint külön vonalra a kocsik és lovak már ma megelérkeztek meg Gödöllőre.

Tisza és Sennyey. Egy néhány napja meg, hogy a budapesti hírlapok egy a Tisza és Sennyey Pál közti megjelölésről írnak, mely szerint Suvény báró, vagy országbíró, vá, vagy a főrendiház elnöke? fog kinezvevetti. Ezen bír alpossága mellett bizonyít az is, hogy Suvény már régebben Apnyival egy egybeny kerést illetleg meghasonlott, s elhatározta, hogy Apnyival szakítani fog.

Hírek.

A. Színház cikkeket, melyek térsüké miatt jelen számunkból kimaradt, lapunk vasárnapja száma hozza.

Tisza Kálmán az ország miniszterebéke nagyváradi beszédében az izgatott és emnek irodalmi szegédészkeire ellen, erősny intézkedéseket helyez kilátásba, de különben más okok embeke is több ízben hang sulyozták azt, miszerint társadalmi kínovések, mint egyedül a törvényhozás van hivatala gyökeresen orvosolni, de igenis ép a társadalmi jellegzetesebb, a kebelében mutatkozó bajok orvoslására — Helvén valónak látjuk az alkalomból a zombori polgári kaszinó érdemes elnökét felkérni, vajlon elérkezettnek látja-e az időt arra nézve, hogy a csángóbankár által szerkesztett „Függetlenség” című heez lap a kaszinó helyiségből kitiltassék. — A mennyiben a legnagyobb városokban, de a zombori nagyvárosokban is a kifiltottak ezen lap, rendeljük, hogy a zombori kaszinó nem marad el a prigrileviza szentiváni kaszinó mögött, ahol e lapnak szintén ajfót mit tattak.

Beküldtek a magyar szabadságharc szobáinak az ország ezredeséi felállítására innepelőkről Budapestben leendő felállításra kültégekhez járult adalozóknak és adomány összegekhez jogyzókat. Felkérték egyezsmind, hogy szerkesztőségükkel leendő adományokat fogadjanak el. — Mi a magasztos eszra legnagyobb készséggel fogadjunk el adományokat s azokat egyidejűleg hírlapilag nyagvázáni is fogjuk.

A Bács-Bodrog megyei méhézeti egyület kiállításra alkalomból Bedzánban a kiállítás bizottság f. évi okt. hó 2-án a „Cassino” termeiben zártkörű táncmulat rendez. Belépti díj személyenként 1 frt. Kezleté 8 órák.

Vasirnap, a fél 9 órai diákmisszió Vajmits Bolla kisasszony gyónórnai „Ave Mária”-t énekel.

A m. kir. igazságügyminiszter Klinovszky Gyula helyből, és Vukadinovits Miklós kulai kir. járásbírószági irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Tóth Kálmán sirját a kerepesi temetőben a bajai emléki ünnepek alkalmából felkereste Vasvári Kovács, a nemzet funera-tóra s kervevel fölül megkoszoruzta.

Tóth Kálmán ünnepek Baján. Baja város által e hó 21-én Tóth Kálmán tiszte-

letére rendezett innepély, mely a költő szülőházának emléktáblával való megjelölésével volt kapcsolatosan, szépen sikerült. Az innep meg 20-án vette kezletét, midőn a Budapestre indult hajóval megérkeztek az akadémia, a Kistudományi és Pénzügyminiszterek, valamint a budapesti lapok küldöttei. A többi vendégek vasárnap hajnalban érkeztek meg. D. e. 10 órakor Dr. Ferenczi szék emléktészedet mondott Tóth Kálmánról. — A városháza termeiből a metel zeneszó mellett Tóth Kálmán szülőháza elé vonult, mely az alkalomra tobozokkal és délszaki növényekkel gazdagodott volt díszítve. Az emléktábla mellett tiggott a nemzeti színház, az irók és növények körének, valamint Szabadka városának gyónórnai babérokoszorúja. Itt Vadnai Karoly ékes beszédet tartott, Komocsy József pedig lendület teljes költeményét szavalta el. Egy órákor díszes lakona volt a főönvábzen 250 terítékre, mely alkalommal számos toaszt mondatott. Este hangverseny tartatott, melyen Csillag Tere, Tóth Kálmáné, „Gyöngyvirág” című költeményét szavalta. Hangverseny után fényes táncmulat következett, melyen a város szépei teljes számmal voltak képviselve. Szasz Karoly és Simonffy Kálmán az innepély alkalomból felvázolt rajtukról küldtek.

Palayatz van hírdetve a zombori kir. törvénykezdel negy heti hasár idovel egy újonnan rendezészetelt joggyakorokni állomásra.

„Kosár” és annak következménye. Érdekes eszt történt a nyár elején Szentánthson. D. urán mulatság közben egy parasztlány egy 100 koronás Aranyt és 40 Ft. az új nyári ruhát tánczra szolgált fel. De a lány koronát kikaraszta. A legény e feletti bosszúhangján beszünetlőleg nyilatkozott, toboz elott a leányról, ki ennek folytán rá galimász miatt panaszt emelt. Horvák ellen a jurastörösön. A jurastörös a megtörtént tárgyat és annak kihágatása után a törvényszék bebizonyítottak taúta, azonban vádatott csak a bebeszéltes végsegebe mondatott ki büntetés és 40 frt pénzbüntetésre. — A királyi törvénykezdel azonban az ítéletet megváltoztatta, amennyiben vádatott a rágalimász végsegebe mondatott ki büntetés s 14 napi fegyházra, 15 frt pénzbüntetésre s a költségek megtérítésére ítélt. Horvák e kuriához felhozhatték ez ellen, de a kuria e felhozhatást elvetelte.

Egy finom jó állapotban lévő es. kir. önkényesi ruha eladó. Boveben értekezhetni level utján, vagy szóban a tulajdonosnál. Szélesége, Apolló utca 32.

Irodalom.

„Biroi függetlenség” cím alatt egy szellemiös roport jelent meg a napokban Justusfal. Az áltónál elrejtőzött szerző fölvetett tárgyat, a bírói függetlenséget, kimertő részletesség, tudományos készséggel, vonzó módonban és megkapó irályalaj tegetett s a szó szoros értelmében elvetes avasmsnyit ígért. Igen érdekesen eszteli szerző a bírói hatalom gyakorlásáról toboz 1869. IV. törvényekkel megalkotása előtt igazságügyi allapotokat; és egész elragadtatással beszél azon törvényekről. „Magzatos öröm, — így szól — nemes büszkeség feszíti kebleinket az ezen törvényekiblen befektetett fősönsegek helye hallatára. E törvényvel beléptünk a múltval állomok sorába. E törvény azon alap, a melyen az igazságot ezor várát fölépíthetjük” — Azután összehasonlítja szerző a multat és az akkori jelent az új törvény által ígért jövővel, a melynek megragadó képet nyújtja. Szívünk hevesebben és valódi lelkeséggel fog el, a midőn a szerző által ígért közzel hűvel rajzolt szót jövőről olvasunk. De hajh, csakhamar ellobban lelkesültőségünk lángja, s előtűnik alá a költőietlen rideg való sirlalmas mezeiben. A bírói hatalom gyakorlásáról szerző toboz 12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2

A t. e. magyar olvasó közönséghez!

Tisztelettel értesítjük a t. e. magyar olvasó közönséget, hogy „Gondúzó” cimen új szépirodalmi heti lap jelent meg kiadásunkban, melyre vonatkozó megismertetjük a következő programunkat:

Távol tartva magunkat minden pártoskodástól, azt a főeladottat tűztük magunk elé, hogy lapunkat a legszorgóbb érkező elvek szerint szerkesztjük, úgy hogy azt minden anya bátran adhatja serdülő leánya kezébe; a magyar irodalmat tehetségeink szerint fogjuk ápolni, és nemzetünk kedvelt íróinak legjobb munkáit közöljük, különös szívet fektetve a regényirodalomra a mi fogunk beszélni, költeményeket, vidámító humorosulakat, a közmívelést előmozdító természettud., földrajzi, ország és népismereti vázlatokat, a kértészetet és ház tartást érdeklő tanulságos közleményeket azonkívül tekintettel leszünk a jelesebb külföldi regényekre is.

Támogatva legkiválóbb íróink által, minden törekvésünket oda irányozzuk, hogy lapunkat folyvást tökéletesítsük és emeljük, hogy oly családi lapot nyújthassunk a hazai olvasó közönségnek, minő tekintve a legnagyobb gondallal választott, dúis tartalmat, a pompás kiállítás és a fölöttebb olcsó ár. hazánkban mostanig még nem jelent meg és joggal mondhatjuk — mely a házogat kitölteni lesz hivata.

Első számunkat következő munkatársakkal kezdjük: P. Szathmáry Károly, Mikszáth Kálmán, Kazár Emil, Marglay Dező, stb.

A második számban érdekesítő, nagyobb szabású történeti regényt kezdünk meg P. Szathmáry Károlytól e címen:

„SZÉKELY TÁMAD. SZÉKELY BÁNJA.”

A negyedik számban Mikszáth Kálmán, fiatal íróink e matadorja szokott kedélyes és megragadó modorával kímélő regényt fog közölni a főtársai életéből. A hatodik számban nagyobb tarsadalmi regényt kezdünk meg Dr. Sziklay Jánostól. Szigorúan és lelkiismeretesen tartva szem előtt programunkat, az a biztos remény kö-

szeggett minket, hogy „GONDÚZÓ” kedvelt olvasmányává váljék minden művelt családi körben és érdemes lesz arra, hogy valóságos gondozó-vé legyen és valódi házi kincsé képezzen arra nézve, ki szívesen érdeklő olvasmányával akar foglalkozni.

Előfizetési feltételek:

A „GONDÚZÓ” szépirodalmi heti lap, megjelen minden vasárnap 3 ivnyi tartalommal, azonkívül a képes czímlappal ellátott borítékokat két oldalnyi valókával és talányokkal, a következő előfizetési árak mellett.

Egy évre 6 frt., félévre 3 frt., negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 15 kr. A jutalmakat illetve is arra törekedtünk, hogy előnyt nyújthassunk t. előfizetőinknek.

Nemes előzetek árán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy kizárólag előfizetőink számára olajnyomatú eredeti magyar festményeket sokszorosítottunk, minék következtében minden félves előfizetőinknek egy, az egész évesekéknak pedig két képet adhatunk. E képek jól és tartósan készíthet, mosható arany keretben, 84 cent. magasak és 70 cent. szélesek, egészen készen a főllyegesztesítéshez, és egy darab ára csak is 2 frt.

— E képek a következők:
Szent István király, Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály.

Továbbá a következő életképek:
Vasárnap mulatság falun. Cigány tanya az erdőben. Csikós élet. A puszták fia.

Mutatvány számokkal szívesen szolgálnak díjtalanul és bérmentesen, gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldányt adunk.

A t. e. hazai olvasó közönség részéről élénk részvételre számítva, reméljük, hogy vállalatunkat a tökély legmagasabb fokáig emelhetjük és tisztelettel kérjük hazai iradalmunk becses pártfogóit, hogy minket e hazafias vállalatunk előmozdításában tehet-ségük szerint pártfogolni kegyeskedjenek.

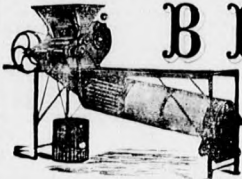
Tisztelettel

a „Gondúzó” szerkesztősege és kiadóhivatala
Budapest, belső dob utca 14.

BROGLE JÓZSEF

BUDAPEST gép- és rostalemez-gyára
Gyár: külső vaczi-ut.
Raktár: vaczi-körtút 68

20-17

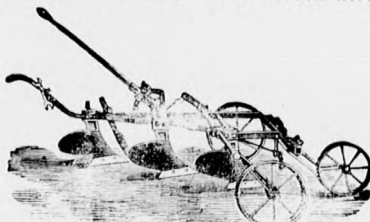

Ajánlja minden gazdasági kiállításon
kifutottat

TRIEUR-jeit

váltható szitákkal.
Gabona tisztító-rostálókat.
Tengeri-morzsolókat.

Lyukasított és hasított lemezeket, malmok me-
hészeti és technikai eszközökra.

szabadalmazott

hármasekéket

közönséges és acél-ekéket
cséplőgép-lemezszitákat
gőzcséplő és járgánycséplőkőhöz
és minden egyéb

járgány-cséplőgépeket

Továbbá e téren a legújabbat

Schmid H. szabadalmazott nemzetirostát,

1882. augusztus 3-án 17567. sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kl. ára 48 frt.

Arjegyzekek kívánatra igyén.

VII. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A KÉPES

SALÁDILAPOK

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

Felölös szerkesztő: KOMÓCSY LAJOS.

Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár hetedik évfolyamát éli. Miután kívánatra minden-
kinek küldünk mutatványszámot s egészen tájékozó előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékeztünk meg a közkedveltség-
szines borítékban. — Minden szám sok művészi kivitelű képet hoz. A folapban vannak eredeti s a külföld legnagyobb iróiból
fordított rövidebb regények, elbeszélések, rajzok, életképek, humorosulak, eredeti s más költemények, heti tárcák, ismertető, tu-
dományos czikkek, a főváros, vidék s külföld válogatott, fontos hírei; az irodalom és művészet körében felmerülő minden moz-
zanat. — Minden számban egy ivnyi külön regényemléklett könyvalakban. — Humor rovat, leggyakrabban képekkel. Hívon-
ként „Novilag” című dívatlap számtalan képpel, szabásrajzzal stb. is jár ingyenes mellékletkép. A boríték telve a komoly s
tréfás talányok minden fájával. A talányfejtők között gyönyörű olajnyomatú képek (diszes keretben), regények stb. sorsoltatnak ki.

A folyó évnegyedben külön regény-mellékletkép „Scarpa Rachel” kitérő, eslekvénygazdag érdekesítő regényt adjuk.
Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra bárkinek küld bérmentve.

Előfizetési ár: egész évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1 frt 50 kr.
Mehner Vilmos kiadóhivatala: Budapest, papnövelde-utca 8. szám alatt.